

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 118.

38te Møde.

Mandagen den 25de Mars.

(Fortf.)

Pastor **Sørensen** (fortsat): Men dermed er ogsaa forbundet et større Hestehold end sædvanligt for Eieren af Hovetiet, saaledes, at han med en ubetydelig Forøgelse nu kan udføre næsten det samme Arbejde, som før udførtes af de Hovetiepligtige. Thi der maatte havees saa mange Heste i Behold, for at Hovetiet kunde stee i rette Tid. Derfor kan Saadant lade sig gjøre. Der er ogsaa almindeligt, at Forpagterne, naar de indgaae en Contract paa længere Tid, vilde foretrække Afgift i Penge for Afgift i Korn. Jeg troer ogsaa i Almindelighed det er tjenligt baade for den, der skal yde Hovetiet, og den, der er berettiget til at modtage det, at Accorden affattes saaledes, at man lader dem, der skulle beregne Bærdien, saa frie Hænder, som muligt; thi det er ikke muligt i den Henseende at naae Sandheden anderledes, end tilnærmelsesviis; fuldkomment kan den ikke gaaes. Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde gjøre.

Adler: Da den ærede 1ste Landstingsmand for 3die Valgkreds (Kierlegaard) ikke flere Gange kan faae Ordet, har han bedet mig gjøre Thinget og navnlig den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Valgkreds (Dahl) opmærksom paa, at han nok har misforstaaet ham, da der i Forslaget er udtrykkelig sagt, at der ved at bestemme Godtgjørelsen bliver at tage Hensyn til Priserne for Arbejdet, ikke at Priserne for de forskjellige Arbejder skulle samles sammen i en Sum og deraf sammensættes et kunstigt Regnestykke, men blot at der skulde tages Hensyn dertil, for deraf at tage en Norm, hvorfra der kunde gaaes ud.

Dahl: Det synes mig dog at være noget vagt, idet man saa ikke veed, hvor stort Hensyn der skal tages.

Holberg: Derfor har man valgt edsvorne Mand, for at de skulde følge deres Samvittighed.

Tang: Jeg skal ikke yderligere forlange Discussionen over dette Affnit; men jeg reiser mig kun for at afgive en Erklæring i Anledning af, hvad den ærede 2den Landstingsmand for 7de Valgkreds (Nyholm) har yttret, nemlig, at der i visse Egne i Jylland ikke var nogen Anerkendelse af Fortrinligheden af at betale Afgift efter Capitelstarten. Det er der saameget mindre, som man der er udsat for Misvært og Isærdeleshed for Storm, der har megen Indvirkning paa Sæden, og oftere har afmeiet og ødelagt den; og altsaa saadanne Aar, hvor slige Uheld ere indtrufne, vilde kunne foranledige en Stigning i Priserne paa Kornet i de Egne, og altsaa gjøre Capitelstarten høiere. Penge er jo det, hvorefter man i Almindelighed beregner Afgiften; Forpagtninger blive jo sjældent betalte ved Naturalpræstationer eller i Kornafgift, og at sælge en Eiendom med Forbehold af Kornafgift er i høi Grad sjældent. Hvad det angaaer, at beregne det virkeligt ydede Hovetie og ikke det, som i Hovetieforeningen er bestemt, maa jeg tillade mig i den Henseende at gjøre opmærksom paa, at Hovetieforeninger ere indrettede paa 2 forskjellige Maader, idet nogle af dem bestemme det meste Arbejde til Hovbrug, altsaa til et bestemt Stykke Jord, der skal drives paa en bestemt Maade, medens i andre Foreninger alt Arbejdet er bestemt til Gangdage og Spanddage. For at nu ikke Godseieren skal komme i den Forlegenhed, at han i et vanskeligt Aar ikke kan faae sin Sæd indmeiet eller sin Mark pløjet, saa bliver der i sidste Tilfælde bestemt et større Antal Gang- og Spanddags-Arbejde, men som kun bliver afordret i høist sjældne Tilfælde, i vanskeligt Aar. Det vilde derfor være trykkende for Bonden, hvis han skulde betale for alle Aar,